

Lägesrapport - Kungsholmens lokala utvecklingsprogram (LUP)

Bakgrund

Kommunfullmäktige fattade i oktober 2015 beslut om Stockholms stads vision, Vision 2040 – ett Stockholm för alla, samt om riktlinjer för lokalt utvecklingsarbete. Med utgångspunkt i riktlinjerna gavs alla stadsdelsnämnder i uppdrag att ta fram lokala utvecklingsprogram under 2016. Programmen skulle innehålla en nulägesanalys, prioriterade fokusområden och förslag på åtgärder för hur stadsdelsområdet skulle utvecklas så att stadens vision, ett Stockholm för alla, på sikt skulle kunna förverkligas. Programmen skulle utgå ifrån analyser av lokala förhållanden och en dialog med invånare, civilsamhälle, näringsliv samt samverka med stadens förvaltningar och bolag. De lokala utvecklingsprogrammen var tänkta att konkretisera stadens vision och göra den relevant på en lokal nivå. De skulle också syfta till att kraftsamla och styra resurser till de områden där behoven är störst i staden.

Sju stadsdelsområden pekades ut som särskilt prioriterade både vad gäller stadsövergripande och lokalt baserat utvecklingsarbete; Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta, Hässelby-Vällingby, Skärholmen, Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Skarpnäck. Analyser och förslag till åtgärder från stadens sociala hållbarhetskommisioner skulle vara grunden för de lokala utvecklingsprogrammen.

Under våren 2016 analyserade stadsdelarna nuläget och trender i sina respektive områden. De geografiska och/eller tematiska prioriteringarna som de valt ut i sina respektive program redovisades i tertiärrapport 1. De lokala utvecklingsprogrammen redovisades sedan i tertiärrapport 2 och bildade underlag för verksamhetsplan för 2017.

Kungsholmens stadsdelsområde

Kungsholmens stadsdelsområde skiljer sig i vissa avseenden från staden som helhet. Folkmängden uppgick till cirka 70 529 personer den 31 december 2017. På Kungsholmen bor färre barn och ungdomar, jämfört med övriga staden, men en större andel personer i åldrarna 25-35 år. Cirka 75 procent av lägenheterna på Kungsholmen utgörs av bostadsrätter.

Andelen personer i åldrarna 25-64 år med eftergymnasiala studier som högsta utbildningsnivå är 70 procent jämfört med 58 procent i övriga staden. Andelen invånare med utländsk bakgrund¹ är cirka 22 procent vilket kan jämföras med snittet för staden som är cirka 33 procent.

Medelinkomsten bland invånarna i stadsdelsområdet är högre än genomsnittet för staden. Stadsdelsområdet är ett av områdena med högst sysselsättning, över 85 procent förvärvsarbetande i åldrarna 20-64 år. Som jämförelse kan nämnas södra Järvafältet med omkring 50 procent förvärvsarbetande. Kungsholmens stadsdelsområde är ett av områdena i staden med lägst andel invånare som uppstår ekonomiskt bistånd.

För den självskattade hälsan har Kungsholmen sammantaget de högsta värdena i staden. Boende på Kungsholmen har en hög tillit till andra människor i sitt bostadsområde jämfört med genomsnittet i staden. Även tilliten till lokala myndigheter, som stadsdelsförvaltningen och den lokala polisen, är relativt hög bland boende på Kungsholmen. Kungsholmsborna är resursstarka, välmående och upplever sitt område som en relativt trygg del av staden.

Framtagande av det lokala utvecklingsprogrammet

I framtagande av det lokala utvecklingsprogrammet på Kungsholmen användes stadens mall för nulägesanalys. Tillgängliga data analyserades. Mål och prioriterade åtgärder identifierades utifrån en nulägesanalys och utifrån en bedömning av befolkningens behov. Till stor hjälp i analysarbetet var tillgången till fakta och statistikunderlag från staden.

Det lokala utvecklingsarbetet utgick från ett medborgarperspektiv och för att åstadkomma detta involverades nämndens råd i planering och olika grupper av invånare i själva genomförandet. En arbetsgrupp tog fram ett förslag till program som ungdomsrådet, funktionshindersrådet och pensionärsrådet fick möjlighet att lämna synpunkter på. Varje avdelningschef tog sedan upp förslaget inom sin avdelning för diskussion och för inhämtande av synpunkter. Nämndens gruppledare tog del av förslaget och lämnade sina synpunkter innan förvaltningsledningen slutligen presenterade förslaget för stadsdelsnämnden.

Geografiska prioriteringar

Förvaltningen valde inte ut några geografiska prioriteringar. De tematiska prioriteringarna som förvaltningen valde ut var att förbättra

¹ Personer med utländsk bakgrund är de som är folkbokförda i Stockholm och som antingen är födda utomlands (första generation) eller är födda i Sverige med båda föräldrarna födda utomlands (andra generation). Asylsökande räknas inte in i denna grupp, eftersom personer som inte fått uppehållstillstånd inte heller är folkbokförda i Sverige.

tryggheten, ordningen och säkerheten, att utveckla nätverk med civilsamhället och att samverka med fackförvaltningar och ytterstadsdelar. Målgrupperna för aktiviteterna har varit invånare i olika åldrar på Kungsholmen och i Rinkeby Kista. En tilltagande geografisk segregation och socioekonomisk skillnad mellan olika delar av Stockholm innebär att stockholmare med olika bakgrund och villkor inte möts i vardagen och inte heller får tillgång till varandras nätverk och erfarenheter. Förvaltningen såg därför ett behov av att stärka relationer och kontakter mellan olika grupper av stockholmare.

Organisering och styrning

Förvaltningsledningen har haft det övergripande ansvaret med stöd av verksamhetsplanerare. Arbetet med att genomföra aktiviteterna har bedrivits ute i de ordinarie verksamheterna.

Samverkan

I arbetet den lokala utvecklingsplanen har förvaltningen samverkat med Micasa, Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning och externa aktörer som Polisen, organisationen Förorten i centrum, Landstingets sprututbyte och andra organisationer som bedriver verksamhet på Kungsholmen. Samverkan med polisen har skett i enlighet med vår samverkansöverenskommelse.

I förvaltningens trygghets- och säkerhetsråd har olika aktörer på Kungsholmen regelbundet träffats för att diskutera olika insatser för att öka tryggheten.

Övrig samverkan inom ramen av det lokala utvecklingsarbetet LUP har inte skett formaliserat utan handlat om en operativ samverkan för att genomföra planerade uppgifter och aktiviteter.

Aktiviteter

Stockholms stads trygghetsmätningar visar att känslan av otrygghet har ökat på Kungsholmen. För att förbättra tryggheten, ordningen och säkerheten har förvaltningen samarbetat med polisen kring ett antal trygghetsskapande aktiviteter och förvaltningens samverkansöverenskommelse med polisen har reviderats under 2018. För att utveckla nätverk med civilsamhället har samverkansmöten hållits med lokala företagareföreningar. Trygghetsvandringar och en trygghetsdialog har genomförts tillsammans med förvaltningens ungdomsråd, pensionärsråd och rådet för funktionshinderfrågor.

Som ett led i arbetet med att minska avståndet mellan stadens olika delar har stadsdelsnämnden samverkat med Rinkeby-Kistas stadsdelsnämnd kring ett utbyte av feriejobb med syftet att ungdomarna får dela varandras verklighet och genom ett samarbete med så kallade IT-vårdar där ungdomar från Rinkeby-Kista lärt äldre personer på äldreboendet Serafen på Kungsholmen att använda

datorer. Aktiviteterna har lett till möten mellan grupper som tidigare inte träffats både internt inom staden och mellan olika befolkningsgrupper, vilket förvaltningen ser som en framgång.

Följande aktiviteter genomfördes under perioden 2017-2018:

- Ett utbyte med Rinkeby Kista kring sommarjobb, IT-vårdar, ungdomsråden och förskolor.
- Ett projekt kring en muralmålning/vepa tillsammans med Micasa och organisationen Förorten i centrum.
- Samarbetet med polisen inom ramen för den lokala samverkansöverenskommelsen med ett antal trygghetsskapande aktiviteter.
- Aktiviteter för att ensamkommande ungdomar ska få hjälp att etablera sig

Erfarenheter, lärdomar och framgångar

Det lokala utvecklingsprogrammet är tänkt att trygga en långsiktig utveckling av Stockholm och minska skillnader i livsvillkor. Utgångspunkten är att det ska finnas jämlika förutsättningar inom stadens olika delar samtidigt som varje stadsdelsområdes unika kvaliteter ska utvecklas. Väl avvägda prioriteringar ska göras och stadens resurser ska användas så effektivt som möjligt.

Erfarenheter och lärdomar från LUP arbetet är att det varit svårt att säkerställa att planerade aktiviteter utgått från befolkningens reella behov. Representativiteten i förslag och idéer har varit svår att avgöra. En annan erfarenhet är att olika organisationers, exempelvis stadsdelsförvaltningarnas, utbildningsförvaltningens, Polisens, barn och ungdomspsykiatrins ansvarsfördelning för ett visst geografiskt område inte överensstämmer med varandra vilket har komplicerat arbetet.

Förvaltningens åtgärder och aktiviteter inom ramen för LUP arbetet, har utgått ifrån att stadsdelsområdet inte utpekats som prioriterat när det gäller det stadsövergripande och lokalt baserade utvecklingsarbetet.

Det fortsatta utvecklingsarbetet

Arbetet inom ramen för det lokala utvecklingsprogrammet kommer att fortskrida inom den ordinarie verksamhetsplaneringen. Utbytet av feriearbetare mellan Kungsholmens och Rinkeby-Kistas stadsdelsförvaltningar kommer att fortsätta och samarbetet med polisen inom ramen för den lokala samverkansöverenskommelsen

kommer att fortsätta att utvecklas med olika trygghetsskapande aktiviteter under 2019.